

mel i sucre

ORRENSA
CORONA

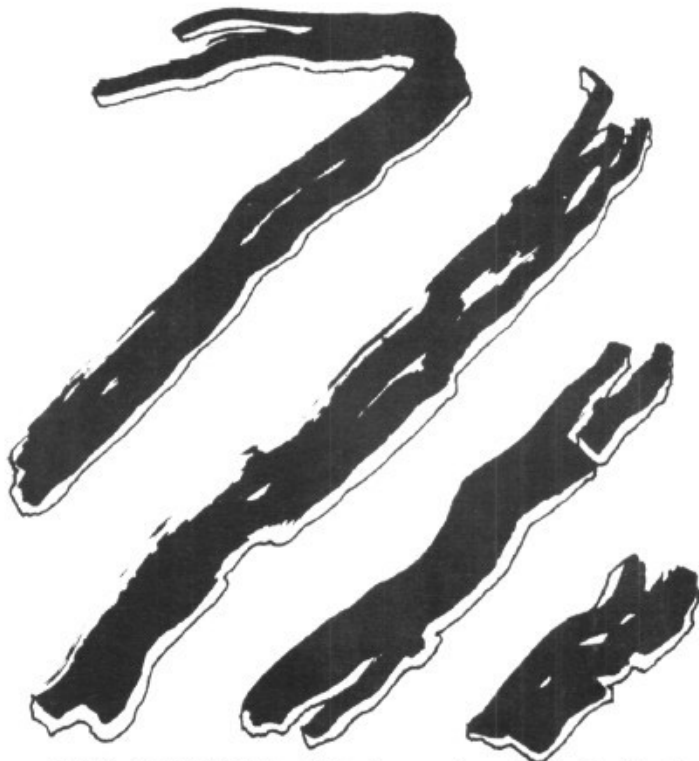
Obra Cultural Balear

SANT JOAN

Desembre de 1991

Núm 138

MEL I SUCRE - Octubre, núm. 138. Butlletí informatiu de l'Obra Cultural Balear a Sant Joan.

Local social: Casa de Cultura, carrer de Bellavista, 13 - Sant Joan (Mallorca) 07240.

Consell de redacció: Gracià Sánchez, Guillem Florit, Joan Sastre, Joan Font, Joan Moratinos, Mateu Sastre.

Tirada actual: 500 exemplars.

Els articles originals s'han d'entregar abans de dia 18 del mes en curs.

Nota: S'adverteix als possibles lectors de *mel i sucre* que aquesta revista, amb els seus escrits i comentaris, pot ferir la sensibilitat dels esperits no acostumats.

Dipòsit legal: PM 49.1983

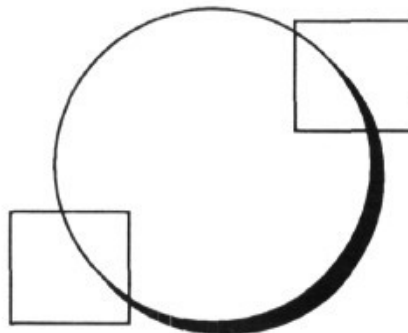
Coberta:

Contracoberta:

Impressor: Informacions Llevant s.a.
Passeig Ferrocarril, 1
Tel. 55 03 28 - Manacor

EN AQUEST NÚMERO HI TROBAREU

- Notícies locals
- L'Ull de Vidre
- Ajuntament, per G. Sánchez, F. Nicolau i Joan Sastre.
- Les febres menors de la malaltia, per Andreu Bauçà.
- La moció
- Reflexions quotidianes, per F. Nicolau.
- A la memòria del gran corredor Francisco Alomar, per Joan Riera Roca.
- Apunts d'història: la matança als anys 40 i 50, per Arnau Company.
- L'herbolari, per Miquel Company i Guillem Florit.
- Mel i sucre, dolcet dolcet, per Joan Bauçà
- Excursió
- Aquest mes fa...
- Agenda

Notícies locals

— El nombre cada vegada més alt de cotxes a Sant Joan obliga a anar regulant el trànsit rodat. Darrerament s'han instal·lat senyals d'*stop* i de *cediu el pas* als carrers perpendiculars al de Palma i el de Petra i altres indicadors (de carrer que no passa) a la zona del Mirador, al capdamunt de la vila. Està previst pròximament senyalitzar el barri del Camp. El creixement d'aquest barri, en el qual es construeixen la major part de cases noves de Sant Joan, fa imprescindible aquesta regulació.

— L'Escola d'Adults ha tengut un èxit sense precedents: al curs de Formació Professional de primer grau s'hi han apuntat més de seixanta alumnes. Els altres cursos tenen el mateix èxit que els anys passats. La raó d'aquesta afluència massiva no ha estat una sobtada set de coneixements, sinó l'anunci que aviat s'exigirà un títol per fer feina d'autònom. Tots els petits empresaris de Sant Joan, fusters, ferrers, picapedrers, etc., s'han apuntat als cursos per aconseguir un d'aquests títols.

— Davant l'increment constant de residents estrangers al nostre terme municipal, el nostre Ajuntament ha decidit fer edicions multilingües dels seus documents. Com a mínim, tots els documents estaran redactats amb les principals llengües europees: l'anglès, l'alemany, l'espanyol i el francès. D'altra banda, una comissió que es crearà pròximament discutirà la viabilitat d'una proposta (impertinent) de les minories municipals, en el sentit de redactar en català alguns d'aquests documents municipals.

— Un grup de santjoaners aficionats als coloms, no són molts però són molt actius, han creat una societat colomòfila. De moment, la presideix una gestora.

— Enguany hi ha dos equips estables de voleibol al nostre poble. Per una banda, el Sant Joan, un equip femení que existeix des de fa anys. Per una altra, el Construccions Verd, un equip mixt (suposam que és la continuació de l'equip que va participar al torneig de voleibol de les festes de l'estiu). Aquests prenen part a la lliga d'empreses.

— Per tal d'evitar la pujada salvatge de l'IPC (Índex de Preus al Consum) que se sol produir per les festes de Nadal per culpa de l'afany consumista de la gent, el Govern Balear ha ideat una campanya, que per excepció no repercutirà en les butxaques dels contribuents, conjuntament amb les caixes d'estalvis i els bancs. La reflexió del Govern és simple i cau pel seu pes: si en lloc de donar bicicletes, llibres o torradores donen el que la gent sol comprar per Nadal, s'aconseguirà que les caixes es facin propaganda i l'IPC es contengui, ja que la gent no haurà de comprar a la menuda. Les caixes s'han entusiasmat i han decidit que una donarà el dolç (coques de nadal, torró, etc.) i l'altra el salat i el beure (indiot, cava, etc.).

— Una empresa rajolera de Manacor ha presentat una oferta a l'Ajuntament de Sant Joan per fabricar rajoles a partir de fotografies. L'empresa en qüestió ha adquirit una màquina que, combinant la informàtica i el làser, permet fer rajoles amb la il·lustració que es vulgui, les quals són resistents a la intempèrie i pràcticament indestructibles. El consistori considera seriosament canviar alguns noms de carrers del nostre poble que no signifiquen res (com ara *Pau* o *Unió*) i substituir-los per noms de batles i regidors recents que, en paraules dels responsables municipals "han fet que Sant Joan sigui dels pobles bons de Mallorca". Les plaques inclourien una imatge de la persona en qüestió, com a homenatge permament de gratitud.

— Les obres que es fan a l'Ajuntament per construir una portassa que servirà per posar-hi el cotxe de la policia municipal continuen a bon ritme. De fet, el portal ja està fet i si se segueix d'aquesta manera en nou o deu mesos hauran acabat.

— El nou batle ha posat en el tauló d'anuncis de l'Ajuntament, el plànol de Sant Joan, assenyalant-hi els carrers que inclou la 2a fase de la xarxa d'aigua potable. D'aquesta manera, creu que els ciutadans sabran quan els tocarà enxufar l'aigua i, a més, per evitar noves desviacions del projecte.

— Es fa saber a totes les persones que tinguin qualche familiar enterrat als xalets de recent construcció al nostre cementiri, que passin a informar-se per l'Ajuntament, ja que s'han de tornar a tirar en terra una altra vegada; de moment, no se sap que es farà amb els cadàvers que hi ha enterrats. Aquelles persones que tinguin qualche idea concreta sobre el cas farien bé de passar per la casa de la vila; se li agrairà eternament.

— A la plaça del Centro s'hi ha instal·lat un ca bufó anomenat *Bandido*. És molt ximple i no te cua; si qualcú l'ha perdut ja sap on el trobarà. De moment sembla que els veïns el mantenen perquè vigila la zona, sobretot de nit i allunya males presències com la dels xoriços, lladres, espenyadors de brolladors, agents del fisc, etc. Les úniques queixes que s'han sentit són les d'alguns festejadors, que han d'aguantar les mirades indiscretes de la bestiola, mentre ells fan els seus *pinillos*.

— Corren rumors que a la residència de la Tercera Edat s'hi fan sessions d'espiritisme. Aquesta invocació a poders terrenals diuen que són per diversos motius:

- a) perquè vinguin subvencions per poder acabar la residència;
- b) perquè a les properes eleccions els números siguin més propicis;
- c) perquè s'apunti més gent a la gimnàstica que fan a l'Associació, ja que a les excursions n'hi ha massa, però a correr a peu, mitjo, mitjo.

— La casa que l'Associació de la Premsa Forana està construïnt a la vila, per posar-hi la seva seu està pràcticament acabada. Suposam que ben prest s'instal·larà la seu, que fins ara estava a la casa particular del president de l'Associació.

— Es demana a tots els lectors d'aquesta revista que enviïn una postal a la redacció, solidaritzant-se amb la 1a Agrupació d'Amics de la Platja de les Veles, ja que es vol manifestà el descontent pel gran retard que duen aquestes obres.

<p>Elèctrica</p> <p>PEP DES SAIG</p> <p>instal.lacions elèctriques xarxes de baixa tensió subministraments elèctrics</p> <p>Consistori, 8 tel. 52 63 23</p> <p>Sant Joan</p>	<p><i>bon Nadal</i></p> <p>Cooperativa Agrícola</p> <p>SANT JOAN</p> <p>tota casta de productes per al camp</p> <p><i>feliç 1992</i></p>
---	---

— La nova corporació municipal ha ampliat aquest any la xarxa d'il·luminació nadalenca. Esperem que amb aquesta ampliació no hi hagi baixades de tensió com ha succeït altres anys.

— El dia 15 passat, la Peña Motorista Sant Joan realitzà el típic dinar de les matances. Després hi hagué la subasta dels derivats de porc, com també la presentació del llibret escrit per Joan Jaume amb el títol *35 anys de la Peña Motorista Sant Joan*.

— L'Excelentíssim Ajuntament de Sant Joan ha organitzat un concurs de betlems.

— Davant la baixada de la natalitat al nostre poble, les autoritats civils i eclesiàstiques estan disposades a prendre cartes a l'assumpte. De moment, no se sap massa que faran, però diuen que a Santo Domingo poden trobar bon bestiar a molt bon preu i que per ventura en podrien dur un parell de cada casta per mirar d'arreglar el problema. Sembla que hi enviaran qualche regidor per verificar el preu i la qualitat dels especímens. Dins l'Ajuntament ja hi ha regidors que es freguen les mans; es veu que hi posen molta il·lusió en la seva feina.

— Els accidents de cotxe són cada vegada més habituals. D'encà l'apertura de la discoteca ICS de Montuïri, a la carretera de Sant Joan-Montuïri s'hi han produït diverses topades; entre elles, al revolt de Meià s'han carregat el senyal de curva perillosa. Al creuer de Llorito-Sineu, dos motorets xocaren frontalment. Devers son Rebassa, l'al·lota del tinent de batle Pep Llaneres xocà amb en Ramon Sastre. Per sort, a tots ells, no es produïren grans ferides.

— La banda de Tambors i Cornetes s'ha tornat organitzar. Aquesta nova etapa d'aquesta secció del Centre Cultural estarà conduïda pel jove Miquel vaquer de Son Cucuí.

Obra Cultural Balear

La delegació de Sant Joan de l'Obra Cultural Balear convoca els seus socis a l'assemblea general ordinària que tindrà lloc el proper dia 2 de gener de 1992 a les 20.30 h a la Casa de Cultura.

"la Caixa"

AGÈNCIA DE SANT JOAN

Per molts d'anys!

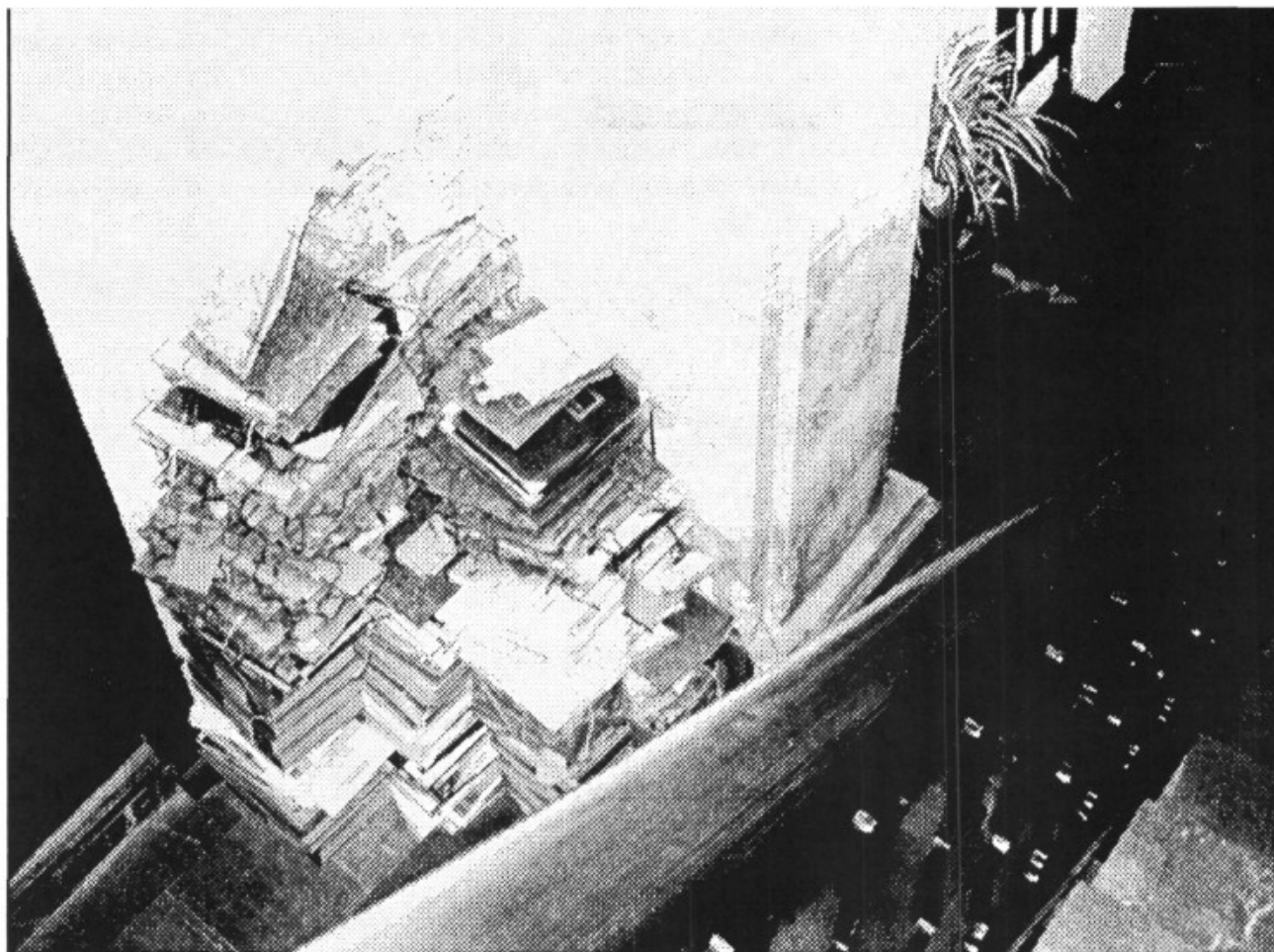
Feliç Any Nou

RESTAURANT

SA TORRE DE S'AIGO

Carrer Mirador
Sant Joan

L'ULL DE VIDRE

Es veu que el nostre Magnífic Ajuntament guarda la documentació de part de l'arxiu municipal en qualsevol recó. És ben hora que algú, i suposam que el nou regidor de cultura, entre d'altres coses, posarà fil a l'agulla, perquè si no és així estam ben cuits

AJUNTAMENT

Resum de la sessió extraordinària del dia 19 de novembre de 1991

La sessió començà a les 20'30, i hi eren tots els regidors menys Pep Mas. Hi assistí un públic escàs i es tractaren els punts següents:

Els regidors durant el ple. No hi mmnacava ningú.

1r. *Apreciació de la urgència de la sessió*

S'aprovà per unanimitat, ja que hi havia temes que necessitaven una més que urgent resposta per part del consistori.

2n. *Acceptació de les condicions del préstec amb el Banc de Crèdit Local per a la segona fase de l'abastament d'aigua potable*

Aquest crèdit, que puja a quasi 9,4 milions, a tornar en 10 anys, és l'aportació municipal al projecte de la 2a fase de l'abastament d'aigua. S'aprovà per unanimitat després que Secretaria contestàs al regidor Gracià Sànchez (PSM) que el préstec no era d'interès variable, sinó que era fix al 14%.

3r. *Petició d'inclusió al Pla d'obres i serveis de 1992 de la tercera fase de l'abastament d'aigua potable, així com al pla plurianual d'inversions 1992-1994*

El Ple aprovà que s'incloués la tercera fase de l'abastament d'aigua potable dins el Pla d'obres de 1992 i amb caràcter indicatiu es comunicà que es tenguessin en compte obres com: nova fase per

construir la residència de la 3a edat, piscina municipal, arreglar les escoles de les nines, asfaltar qualche carrer de foravila, etc.

4t. *Acceptació de les condicions de la concessió d'aigua per a l'abastament local*

El Ple acceptà per unanimitat les condicions proposades pel Ministeri d'Obres Públiques per a la concessió d'explotació d'aigües subterrànies que serveixen per a l'abastament de la població.

5è. *Proposta de nomenament de secretari-interventor en propietat*

Secretaria informà dels aspirants per cobrir la plaça i el Ple aprovà que es proposàs als qui complien tots els requisits que cobrissin aquesta plaça.

El Ple acabà vint minuts després d'haver començat, ja que tots els punts s'havien tractat i acordat prèviament a les comissions informatives.

*Francesc Nicolau
Gracià Sànchez*

Resum de la sessió extraordinària de dia 13 de novembre de 1991

En aquesta sessió, com a tema estel·lar, es va tractar la moció de censura contra el batle Joan Barceló Mesquida. Aquest dia era el darrer per fer el Ple de la moció, presentada quinze dies abans. Era la primera moció de censura a Mallorca, després de les eleccions del 26-05-91 i despertà gran expectació entre la gent del poble, gent de pobles forans, els mitjans de comunicació (diaris, ràdio i TV) i els polítics illencs. La Sala de Plens estava de gom a gom i molta de gent va haver de quedar a les escales.

La sessió va començar puntualment a les nou, amb la presència de tots els regidors de l'Ajuntament.

La nova majoria escolta els revolts del batle que perdia el seu càrrec

1.- Aprovació de l'esborrany de l'acta de la sessió anterior

S'aprovà per unanimitat. Per primera vegada en la història recent de Sant Joan, les actes es feren en català i castellà, i així s'arxivaren al llibre d'actes de l'Ajuntament, i no només en castellà com es feia sempre.

2.- Discussió i votació de la moció de censura presentada

La secretària habilitada dóna lectura a la moció presentada:

«Los abajo firmantes, concejales integrantes de los grupos políticos municipales coalición Partido Popular-Unión Mallorquina, Arrel y Unión Santjoanera, de este consistorio, elevan ante el Pleno Municipal del Ayuntamiento de Sant Joan la presente Moción de Censura contra el alcalde-presidente de Ayuntamiento, don Juan Barceló

Mesquida, por los siguientes hechos:

1º Que, convocada la sesión extraordinaria para dar cumplimiento al artículo 38 del Reglamento de organización, funcionamiento y régimen jurídico de las entidades locales, se desarrolló la misma sin que se llegara a un acuerdo sobre la formación de las comisiones informativas, la especial de cuentas y elección de depositario, quedando paralizada toda actividad en el Ayuntamiento.

2º Que posteriormente, en otro pleno, se acordó constituir la Comisión de Gobierno, no funcionando hasta el momento, debido a una serie de irregularidades cometidas por el alcalde.

Por todo lo expuesto anteriormente, presentamos la aludida moción de censura contra el alcalde don Juan Barceló Mesquida y proponemos como nuevo alcalde al concejal de la coalición Partido Popular-Unión Mallorquina, don

Gabriel Mora Mas, de conformidat con lo dispuesto en el artículo 197-1-2-3 de la Ley Orgánica 5/1985, de 19 de junio, del régimen electoral general, modificada por la Ley Orgánica 8/1991, de 13 de marzo; Real Decreto 2568/1986 de 28 de noviembre que aprueba el ROF y RJ de las entidades locales, artículo 40 y Ley reguladora de las bases de régimen local, artículo 22-3.

Al propio tiempo y de conformidat con lo preceptuado en la nueva redacción dada al artículo 197 de la Ley Orgánica 5/1985 por la Ley Orgánica 8/1991 de 13 de marzo, solicitamos:

La convocatoria, en sesión extraordinaria, del Pleno, para discutir y aprobar la moción de censura, dentro del plazo señalado en el número 2 del aludido artículo 197.

Sant Joan, a 28 de octubre de 1991

*Firmado: Gabriel Mora Mas
Guillermo Mas Font
Miguel Torrens
Juan Matas Antich
Pep Mas Llaneras»*

La discussió fou llarga i animada i només n'assenyalarem alguns punts. Prengueren la paraula primer Joan Barceló, que exposà els motius pels quals considerava que la moció presentada no responia a la realitat i que ell (UM) havia complit el pacte firmat amb els del PP abans de les eleccions.

Seguidament, prengué la paraula Gracià Sánchez (PSM) per exposar els motius del seu vot. Pel seu grup, l'únic que hi havia eren lluites internes, tant dels membres del PP com dels d'UM, per aconseguir parcel·les de poder i que, davant això, el PSM no donaria el vot a cap de les dues opcions, ja que miraven pels seus interessos i no pels del poble.

Joan Matas (US) manifestà que el batle Joan Barceló ja havia comès altres irregularitats legals, tal com constava en actes de sessions anteriors.

Pep Mas (Arrel) digué que llevaven la confiança dipositada el seu dia en el batle, per la paralització a què havia conduït l'Ajuntament.

Gabriel Mora afirmà que dins la coalició que formaven amb UM s'havien sentit enganats per les actuacions de Joan Barceló.

*Joan Matas,
sempre la
legalitat*

El batle, aleshores, Joan Barceló, rebaté les intervencions dels portaveus dels altres grups municipals, i demanà votació secreta.

La majoria dels regidors decidiren que la votació seria nominal, davant la qual cosa Joan Barceló abandonà el Ple i se situà entre el públic.

El primer tinent de batle, Gabriel Mora, passà a presidir la sessió i es va procedir a la votació. El resultat va ser el següent:

- a favor de la moció, Gabriel Mora (PP), Guillem Mas (PP), Miquel Torrens (PP), Pep Mas (Arrel) i Joan Matas Antich (US).

- s'abstengueren Gracià Sánchez (PSM), Francesc Nicolau (PSM) i Joan Matas (UM).

Seguidament, el nou batle, Gabriel Mora, jurà el càrrec.

La sessió acabà amb estats d'ànim diversos i hi hagué discussions entre el públic, segons els seus respectius parers.

Joan Sastre Joan

Ple ordinari del 29 de novembre de 1991

Hi assistiren els regidors Gabriel Mora, Guillem Mas, Miquel Torrens, Joan Matas, Pep Mas, Joan Barceló i Francesc Nicolau.

Biel Mora, el nou batle. Joan Mesquida, el batle derrotat

Es tractaren el punts següents:

1. Aprovació dels esborranys de les actes de les sessions del 13 i el 19 de novembre.

Joan Barceló (UM) va presentar dues esmenes al text de l'acta de la sessió de la moció de censura. Una feia referència a la primera i única convocatòria de la comissió de govern, a la qual no hi assistí ningú. Barceló volia que l'acta fes menció d'aquesta convocatòria. L'altra esmena era referent al contingut de l'acta, la qual, segons Joan Barceló, no reflectia clarament la documentació que ell havia presentat.

Les actes foren aprovades per unanimitat. Joan Barceló votà a favor mentre les esmenes s'incloguessin a l'acta pertinent. Però el ple no va fer cas d'aquestes.

2. Coneixement de les resolucions de l'alcaldia i en especial del nomenament de tinents batles i delegacions.

- 1r. tinent batle Joan Matas Antich
- 2n. tinent batle Pep Mas Llaneras

— 3r. tinent batle Miquel Torrens Mas

— Regidor delegat de comptes, hisenda i govern interior: Guillem Mas Font

— Regidor delegat de cultura, sanitat i obres: Miquel Torrens Mas

— Regidor d'esports i festes: Pep Mas Llaneras.

— Regidor de relacions interinstitucionals i acció social: Joan Matas Antich

3. Proposta per deixar sense efecte l'acord del 22 d'agost sobre la creació de la comissió de govern.

Aquest punt quedà aprovat gràcies als cinc vots de la nova majoria municipal (PP-US-Arrel), amb l'abstenció de Francesc Nicolau (PSM-NM) i Joan Barceló (UM).

4. Gestió tributària de l'impost de béns immobles (urbana i rústica) a partir de l'1 de gener de 1992.

La comunitat autònoma continuarà cobrant els impostos dos anys més, ja que el ple ho acordà per unanimitat.

5. Gestió tributària del nou impost d'activitats econòmiques i aprovació de l'índex.

El ple va acordar, per unanimitat, aplaçar l'aprovació del coeficient d'increment fins que no es coneixi la matrícula de l'impost en referència.

6. Moció per adherir-se a la Plataforma Cívica de l'Autogovern.

Després que Francesc Nicolau (PSM-NM) llegís el manifest *VOLEM COMANDAR CA NOSTRA*, es va procedir a la seva votació. Curiosament s'aprovà per tres vots a favor (PSM-NM/Arrel/UM) i quatre abstencions (PP/US).

Moció d'urgència en la qual es demanava que l'hospital de Manacor estigui acabat a finals de 1993 i que l'aportació del govern central sigui de dos mil milions.

El ple la va aprovar per unanimitat.

7. Precs i preguntes.

Francesc Nicolau (PSM-NM) va fer els precs següents:

— Que se solucionàs el problema del llum a la pista de tennis, ja que des de l'estiu no funciona. La presidència contestà dient que en quinze dies o tres setmanes hi hauria el comptador de llum a la pista de tennis.

— Que quan hi torni a haver donacions de sang, l'Ajuntament posi a la disposició d'aquesta associació un local amb més condicions sanitàries que les que ara té l'escola de les nines. La presidència va contestar que s'intentaria arreglar aquest local.

Joan Barceló (UM) pregà que, com que es posava en dubte la seva gestió econòmica, s'aclarís

públicament aquest afer o en cas de casos es fes una auditoria. El delegat d'hisenda, Guillem Mas (PP), li contestà que l'entitat que demanàs l'auditoria es fes càrrec de les despeses i, a més a més, digué que perquè es dugui a terme una auditoria primer hauria de passar per comissió i després s'hauria de dur al ple.

Pep Mas (Arrel) va demanar la paraula i va mostrar al ple i a tot el públic present una pàgina del *7Setmanari* de Manacor (19-25 de novembre de 1991) en què apareixia una publicitat que deia: «Ajuntament de Sant Joan. La salut es lo primer. Hospital de Manacor». Després d'això Pep Mas demanà a tots els regidors si sabien alguna cosa. Ningú no va respondre afirmativament. Per a ell això és una simple mostra de la gestió de l'anterior batle. A més a més, afegí com a altres exemples de mala gestió: la perllongació del carrer Unió, l'excés sobre el pressupost de la tercera edat i el funcionament de la calefacció escolar. La presidència demanà a la secretaria que recopilàs documentació sobre aquests temes i va deixar el debat obert per a la pròxima comissió informativa.

Francesc Nicolau (PSM-NM) va demanar què passava amb un document que el club de futbol havia presentat, en el qual es demanava una subvenció per a la temporada present. Sembla que aquest document ha desaparegut.

La sessió va acabar a les 21,10 h.

*Francesc Nicolau
Gracià Sánchez*

BAR

CAN TRONCA

Palma, 1
tel. 52 60 97
Sant Joan

Per molts d'anys!

CA NA BLANCH

Per Nadal, Cap d'Any i Reis
Regals, llibres
i productes de decoració nadalenca

Carrer Bellavista, 32.
52 60 37
Sant Joan

LES FEBRES MENORS DE LA MALALTIA

Com tots ja sabeu la febre no és cap malaltia. Només n'és un símptoma, un dels efectes d'una determinada malaltia. Així com el nostre cos quan no es troba bé ens ho indica per mitjà de distints símptomes, l'estat llastimós de la nostra llengua també es manifesta diàriament per mitjà de distints tipus de febres. Unes són ben perceptibles per tothom i les altres formen el grup de les petites anècdotes diàries, amb les quals podríem escriure un bon llibre. Parlar de les primeres, de les grosses és repetir que a Ciutat quasi tothom parla sempre només en castellà, o que tots els mitjans de comunicació diaris de Mallorca usen només el castellà com a eina de feina o que quasi tota la publicitat externa al carrer de tots els negocis està també només en castellà. Però per mitjà de les anècdotes més petites i manco perceptibles es quan es pot veure fins a quin punt a arribat a arrelar el binomi castellà-llengua per anar per tot arreu oposat al binomi català-llengua per anar per casa. Voldria contar-vos uns quants d'aquests exemples

***

Circula per les nostres carreteres un camió que reparteix formatges, propietat del majorista Gimeno de Mercapalma. El camió porta dos tipus de publicitat exterior. La primera és el nom Gimeno a les dues portes de davant. Als dos costats i darrere hi ha escrita la segona propaganda: *MAÎTRE FROMAGEUR*, així en francès. Segurament aquest senyor volia posar en un principi *MAESTRO QUESERO*, però davant la poca estètica de la proposta es degué decidir per la fórmula francesa. En cap moment degué plantejar-se que posant *MESTRE FORMATGER* també podria fer una bona publicitat i que a més s'assembla molt al *MAÎTRE FROMAGEUR* francès. És clar que a Mallorca molts dels seus habitants apliquen un "abans en estranger que en mallorquí", tan semblant a allò que deien fa estona d'Espanya, "antes roja que rota".

***

Al carrer Marquès de Font Santa de Ciutat, devora l'estació del tren, hi ha una agència de viatges. El propietari va cometre l'immens pecat de posar el nom del negoci en català: Vacances Mallorca. A l'exterior, a una quatre metres d'altura instal·là un cartell gros, en el qual hi ha escrit el nom del negoci i després una sèrie de paraules en castellà com "billetes", "barco", "avión", etc. Aquest cartell te mig barrada amb esprai la paraula *VACANCES*. La resta de paraules, totes en castellà

com ja he dit abans, estan intactes. La "Brigada nocturna de pintors pro-castellà" no en deixa passar ni una.

***

Per motius professionals vaig entrar a un forn del carrer de Sant Magí de Ciutat. La madona em va atendre en un correcte castellà. El propietari nomia Joan Coll Ricard, remarcant la seva dona que era COLL i no COL com deia molta gent. A la vista dels llinatges vaig preguntar-li d'on era, contestant que de Sagunt, València, amb trenta anys de residència a Mallorca. Vaig preguntar-li per què no parlava en valencià, cosa que es va posar a fer. Després de xerrar amb ella per espai de més de mitja hora, ella en valencià i jo en mallorquí vaig arribar a entendre la rel del problema. La fornera en mancar-li arguments per explicar perquè dues persones de llocs tant distants, Sagunt i Sant Joan, s'entenen perfectament parlant cadascuna d'elles la seva "llengua", fet només explicable per tractar-se de formes d'una mateixa llengua, el català, digué que no volia ser catalana i que era molt espanyola. En poques paraules: segons ella, i per sort nostra, només són espanyols els qui parlen castellà. Quina immensa sort. Així talment pixant fora de test. El fet era clar: ens enteníem. La raó del perquè no tant: jo deia que parlavem la mateixa llengua, mentre ella deia que era molt espanyola. És el mateix que si a la pregunta de quin temps fa contestàssim que son les quatre i mitja.

***

Vaig repartir una circular de temes sanitaris als carnisers i xarcuters del Mercat de l'Olivar. Foren més o manco uns cent exemplars. La circular estava escrita en català. Del centenar de persones només dues protestaren per aquest fet: un castellanoparlant, al qual vaig traduir l'escrit i un mallorquí, al qual davant la conya que feia vaig enviar al Servei de Traducció de l'Ajuntament. Aquest carnisser mallorquí tenia exposat un cartellet anunciador d'un curset de ball de bot, escrit en català. Devia ser l'únic lloc on ell creia que es podia usar el català escrit: per anunciar copeos i boleros. La típica mentalitat: el mallorquí per parlar amb la padrina, el folklore i poca cosa més. El castellà per a les coses serioses. Si el paper hagués estat només en castellà ningú no hauria protestat. Si hagués estat bilingüe hauria trobat que era una despesa inútil. Per llogar-hi cadiretes.

No puc dir res més que continuaré la sèrie.

Andreu Bauçà

MIPER MANACOR

OFERTAS DEL 13 DE DICIEMBRE AL 05 DE ENERO DE 1992

Salmón ahumado	4.395.- pts/kg
Jamón serrano con pata molina.....	699.- pts/kg
Jamón serrano S/H Oscar Mayer.....	1.399.- pts/kg

Lechona fiambre (Gran selección en patés y fiambres navideños)

Turrón La Jijonenca Jijona-Alicante Extra 300 gr.....	399.-
Cava Segura Viudas Brut Reserva.....	660.-
Cava Freixenet Carta Nevada.....	479.-
Langostino Tigre Banda Oro Pescanova 600 gr.....	1.803.-
Langostino Banana Banda Oro Pescanova 600 gr.....	1.617.-
Cigala Banda Oro Pescanova 9/10 600 gr.	1.617.-
Cigala Banda Oro Pescanova 13/17 600 gr.....	1.324.-
Fuet Extra Vela Casademont 200 gr.....	227.-
Nueces Borges Bolsa 750 gr.....	229.-
Dátiles Rama Capó 500 gr.....	409.-

Gran surtido en cestas navideñas y lotes de empresa

ALIMENTACIÓN:

Café Marcilla natural superior 250 gr.....	149.-
Espárragos Bajamar 9/12 500 gr.....	299.-
Aceitunas Sevillana Rosselló 2º 600 gr.....	137.-
Aceitunas rellenas La Española 450 gr.....	99.-
Almejas, navajuelas King John 160 gr.....	126.-
Berberechos Cabo de Peñas Pack-3.....	178.-
Mejillones Escabeche Miau 14/16 170 gr.....	121.-
Melocotón en Almibar Unagras 1 kg.....	127.-
Piña en Almibar IXL 3/4.....	98.-
Galletas surtidas Loste 700 gr.....	307.-
Rollitos Cuétara 250 gr.....	140.-
Bombones Torras 260 gr.....	364.-
Chocolate Valor taza 300 gr.....	164.-
Turrón Antiu-Xixona Jijona-Alicante et. negra 300 gr.....	684.-
Turrón El Almendro Jijona-Alicante suprema 300 gr.....	463.-
Turrón porciones Delaviuda Jijona-Alicante sup. 150 gr.....	285.-
Turrón La Fama coco al chocolate 300 gr.....	332.-
Surtido polvorones E. Moreno 800 gr.....	230.-
Empiñonadas la Bruja 250 gr.....	585.-
Almendras de Navidad Doña Jimena 250 gr.....	240.-

JUGUETES

Baby palmitas	3.450.-
Minene liron.....	5.315.-
Baby glotón.....	7.375.-
Baby golosete.....	4.595.-

BEBIDAS Y LICORES

Coca-cola Normal, s/caf. Fanta naranja 2l.....	145.-
Vino Rene Barbier Tinto.....	373.-
Vino Bach Extrisimo seco, rosado.....	372.-
Vino Mateus.....	435.-
Vino de aguja capiña.....	223.-
Fino la Ina.....	594.-
Martini Bianco, Rosso.....	432.-
Carlos III 750 cc.....	899.-
Vhisky J.B.....	1.295.-
Anis Bendor.....	720.-
Cava Codorniu Extra.....	620.-
Cava Rondel Extra.....	299.-
Cava Delapierre Extra.....	319.-

SECCION CONGELADO

Langostino mediano.....	999.- pts/kg
Gamba australiana.....	1.265.- pts/kg
Gamba pelada.....	1.199.- pts/kg
Calamar Boston.....	390.- pts/kg
Colas rape.....	990.- pts/kg
Filete Lenguado.....	740.-pts/kg

CHARCUTERIA

Jamón cocido Casademont.....	775.- pts/kg
Paleta Remier Casademont.....	592.- pts/kg

PERFUMERIA Y LIMPIEZA

Colonia Farala 100 ml.....	607.-
Estuche Colonia Eau Jeune 200 ml+leche corp.....	1.042.-
Gel Dermo Lavanda 900 ml.....	260.-
Servilleta Marpel 100 und.....	67.-
Papel higiénico Marpel pack 12 U.....	370.-

BAZAR

Compacto Crown MCK 20 m 4.....	12.770.-
Radio cassette Crown SZ 270.....	5.470.-
Radio Reloj Crown SZ 31.....	1.133.-
Walkman Crown CRP 100.....	1.158.-
Organo Casio SA-3.....	2.957.-
Secador Beauty Line Moulinex 722.....	2.807.-
Exprimidor Moulinex 919.....	2.041.-
Tostador Moulinex 14427.....	4.915.-

MENAGE

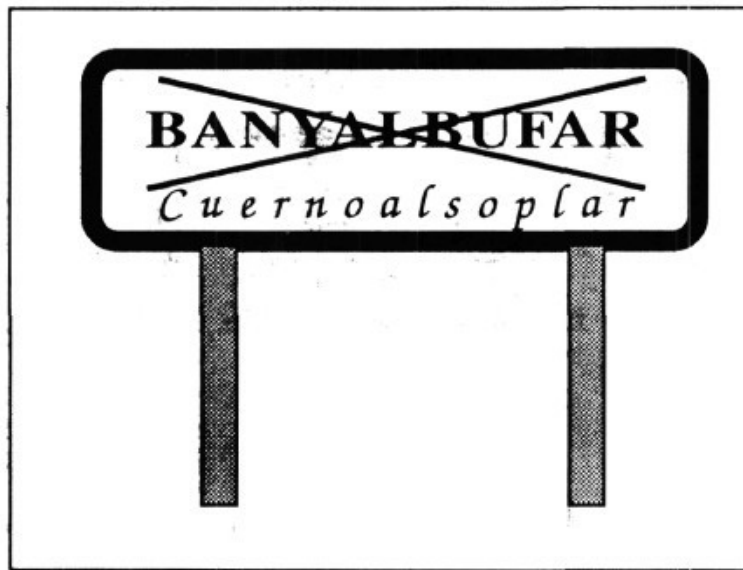
Botellero Apilable Rodex.....	310.-
Caja utiles Rodex D-552.....	310.-
Unibox Rodex Gm D=530.....	875.-
Bateria 8 pzas. Esmalte Venecia Granito.....	4.995.-
Conj. Vajilla-Cristaleria Princesa.....	4.810.-
Lote 5 pzas, reposteria Pirex (flanero 23 cm., Molde tarta rectangular 30x23, Jarra medidora 570 gr., Molde tarta plano 24 cm. «regalo», 1 libro cocina Pirex repost. «regalo»).....	2.195.-
Vajilla 44 pzas. afrodita.....	4.475.-

BRICOLAGE

Motosierra eléctrica 1.300 W 40 cm. Black Decker.....	15.995.-
Compresor 25 L. + kit pistolas.....	32.995.-

ÍNDIX TOPONÍMIC DE LES ILLES BALEARS

L'ARROS, Associació Revolucionaria Reformista Onze de Setembre, ens ha fet arribar uns documents que, mitjançant sofisticats sistemes de persuasió, ha aconseguit arrebatat al grup PEDO (*Partido Españolizador Doce de Octubre*), encara no constituït formalment, però que possiblement es presenti a les properes eleccions autonòmiques. Aquest document és la llista de les rectificacions i correccions que faran, si guanyen, als noms de diversos pobles mallorquins. Per la seva importància documental reproduïm a continuació els noms de pobles que, si guanya el PEDO, hauran de canviar de nom. (Els que no són a aquesta llista es mantendran amb la nomenclatura actual)

Exemple d'un rètol del PEDO

<i>Nom actual</i>	<i>Nom PEDO</i>		
ANDRATX	ANDRATCH	CALONGE	CASA DE ONJE
S'ARANJASSA	LA ARANJASA	CALVIA	CASA DEL VIATICO
S'ARENAL	EL ARENAL	CAMPANET	CAMPANILLO
ARIANY	ARREAÑO	CAMPOS DEL PORT	CAMPOS DEL PUERTO
BANYALBUFAR	CUERNOALSOPLAR	CA'N PICAFORT	CASA DE PICAFUERTE
BUNYOLA	BUÑUELA	CANYAMEL	CAÑAMIEL
SA CABANETA	LA CABAÑITA	CAPDELLA	CABEZA DE ELLA
CAIMARI	QUE HAY MARI ?	CAPDEPERA	CABEZA DE PERA
CALA BLANCA	BAHIA BLANCA	ES CARRITXO	EL CARRIZO
CALA D'OR	BAHIA DEL ORO	CA'S CONCOS	CASA LOS TIOS
CALA FIGUERA	BAHIA HIGUERA	COLONIA DE SANT PERE	PERFUME DE SAN PEDRO
CALA MILLOR	BAHIA MEJOR	COLONIA DE SANT JORDI	PERFUME DE SAN JORGE
CALA MURADA	BAHIA MURALLA	CONSELL	CONSEJO
CALA RATJADA	BAHIA RAYADA	COSTITX	CUESTICHE
CALA SANT VICENÇ	BAHIA SAN VICENTE	CUBELLS	BARREÑOS
CALA SANTANYI	BAHIA SANTOANOI	DEYA	DECYA
CALES DE MALLORCA	BAHIAS DE MALLORCA	ESCORCA	SEAPOLILLA
SA CALOBRA	LA CALUEBRA	S'ESGLAIETA	LA ESPANTADITA
		ESPORLES	ESPUERLAS

ESTELLENCES	ASTILLEJOS	SES SALINES	LAS SALINAS
FELANITX	HAZLANITCHE	SANT JOAN	SAN JUAN
FORNALUTX	HORNALUTCHE	SANT LLORENÇ DEL CARDESSAR	SAN LORENZO DEL
S'HORTA	LA HUERTA		JODEDOR
INCA	INPERRO	SANT ELM	SAN ELMO
LLOMBARTS	LOMOBARTES	SENCELLES	SEÑORCEJAS
LLOSETA	PIEDRECITA PLANA	SANT JORDI	SAN JORJE
LLUCMAJOR	LLUCHMAYOR	SANTA MARIA DEL CAMI SE D'ARIA CUENTA	DEL CAMINO
MANACOR	MANDACORAZON		SANTOANOI
MANCOR DE LA VALL	MANDOCORAZON DE	SANTANYI	LA ARANJASA
	LA COGOLLA	S'ARANJASSA	LA RINCONA
MONTUÏRI	MONTE DE LAS IRAS	S'ARRACO	EL ESTANQUECITO
MOSCARI	MOSCARRE	S'ESTANYOL	EL HOSTALOTE
MURO	PARED	S'HOSTALOT	EL ISLOTE
ORIENT	ORIENTE	S'ILLOT	SINIEVE
PEGUERA	PALIZERA	SINEU	POCILGUERO
PALMA NOVA	PALMA NUEVA	SOLLER	SON HACERRIOL
PALMANYOLA	PALMAÑUELA	SON FERRIOL	SON CORTIJO
PETRA	PEDORA	SON MACIÀ	SON AHIJADO
PLA DE NA TESA	LLANO DE 'LA DESA'	SON NEBOT	SON NEGRO
SA POBLA	LA PUEBLA	SON NEGRE	SON SIERRA DE
POLLENÇA	POLANZA	SON SERRA DE MARINA	MARINA
PONT D'INCA	PUENTE DE INPERRO		SON SERVIDORA
PORRERES	PUERRERAS	SON SERVERA	SON COGOLLA
PORT DE POLLENÇA	PUERTO DE POLANZA	SON VALLES	VALLEDEMOZA
PORT DE SOLLER	PUERTO DE	VALLDEMOSSA	VILLAGRATIS DE
	POCILGUERO	VILAFRANCA DE BONANY	BUENAÑO
PORTALS NOUS	PORTALES NUEVOS		
PORTO COLOM	PUERTO PALOMO		
PORTO PETRO	PUERTO PEDORO		
PORTOL	PUERTO OL		
PORT D'ALCUDIA	PUERTO DE ALCUDIA		
PORT D'ANDRATX	PUERTO DE ANDRATCH		
PUIGPUNYENT	COLINAPUNZANTE		
RANDA	ENCAJE		
SA RAPITA	LA RAPIDA		
SA CALOBRA	LA CASADELOBRA		

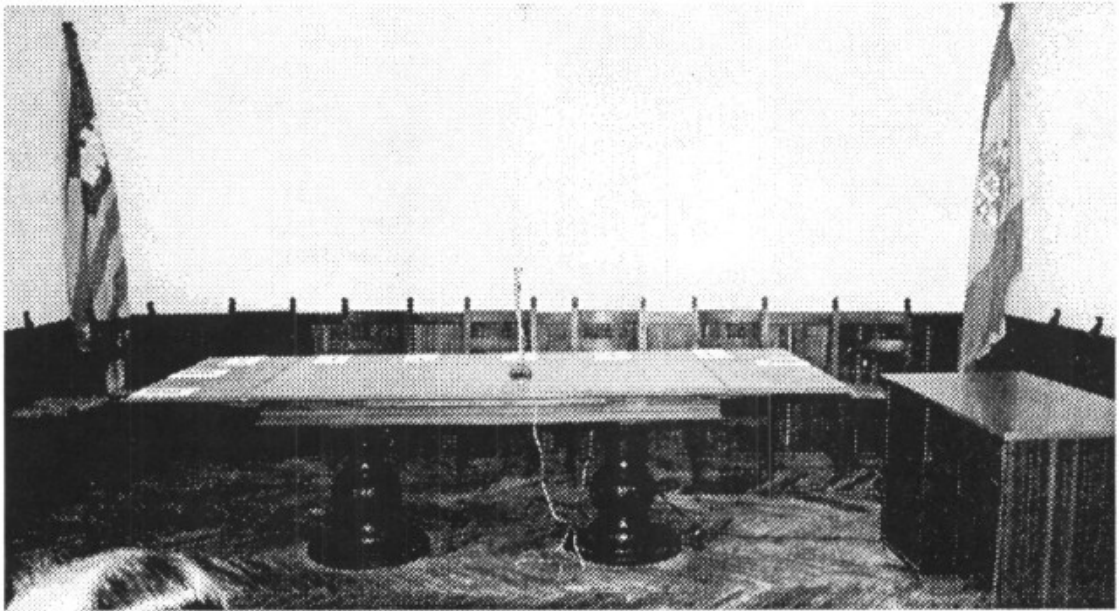
Com podeu comprovar van de veres, i per si fos poc ja han començat a enviar els seus *Comandos Lingüísticos* a començar a rectificar els noms més avinents, entre els quals hi figura el del nostre poble.

Joan Sastre

el mel i sucre
i els seus col·laboradors
us desitgen un bon nadal
i un molt millor 1992

LA

La taula era buida. Esperava els participants en la moció censura

La gent ja omplia la sala i també esperava espectant

L'assessor jurídic (Rafel Bauçà) i la secretària habilitada (Catalina Pocoví) tenien la paperassa a punt

MOCIÓ

La gent escoltava embadalida les dissertacions dels ponents

Els contrincants estaven en plena tensió

El nou batlle després del jurament.

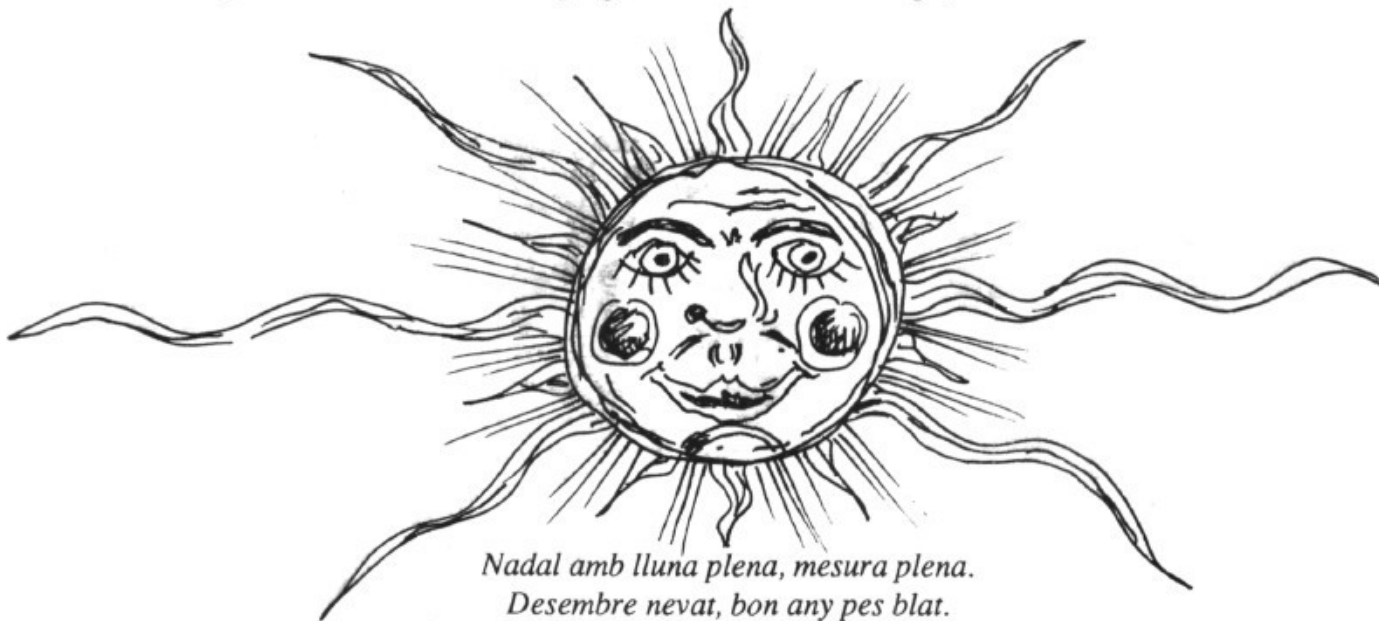

Alts càrrecs polítics de fora poble també assistiren a la sessió extraordinària

«PER NADAL UNA PASSA DE GALL»

Un element important dins la comunicació escrita han estat els pronòstics dels temps. Al principi, els pagesos eren fidels al missatge que trobaven escrit als parenòstics. Més trad, foren comunicadors de la imatge, com ara F. Medina, M. Toharia, o el cas dels actuals F. Rodríguez Picó, Anna Rius, etc., els qui guiaven les pautes dels pagesos i d'altres persones vinculades amb la feina a l'aire lliure. Un element útil per aquests professionals del temps han estat els refranys: des del refranyer meteorològic fins els fenològics, els quals defineixen la relació entre els elements de foravila amb el temps, com per exemple, la floració dels ametllers, la vinguda dels tords, etc.

El refranyer meteorològic ocupa dins la sabiduria popular un element important, sobretot, per la relació existent entre el clima i les feines de foravila, que fins fa pocs anys han marcat les pautes de l'economia mallorquina. Al llarg dels anys, hi han hagut estudiosos del tema, com antropòlegs, geògrafs i historiadors que han recollit nombroses referències al temps dins el refranyer. Per aquest motiu, hem recollit una quantitat mínima de refranys que fan referència al temps, sobretot a l'hivern.

*Nadal amb lluna plena, mesura plena.
 Desembre nevat, bon any pes blat.
 Per sant Maties, iguals són ses nits que es dies.
 Si la Candelera plora, l'hivern és fora, i si riu, lluny és s'estiu.
 Suar de desembre, sedes pes gener.
 Si per Nadal fa estiu, a Pasco prop del caliu.
 Si plou per santa Babiana, plou coranta dies i una setmana.
 Nadal amb capell, Pasco amb capot.
 Pluja d'hivern, dia d'infern.
 No donis l'hivern per acabat, que la lluna d'abril no hagi passat.
 No donis l'hivern per passat, que l'abril no sia acabat.
 De novembre enllà, agafa sa manta i no la deixis estar.
 Just se'n recorda de santa Bàrbara quan fa llamps.
 Una nevada és una femada.
 Neu redona, d'altra en dóna.
 Any de neu, any de Déu.
 Neu al gener, tot l'any va bé.
 Nevades darrerrenques, pedregades primerrenques.*

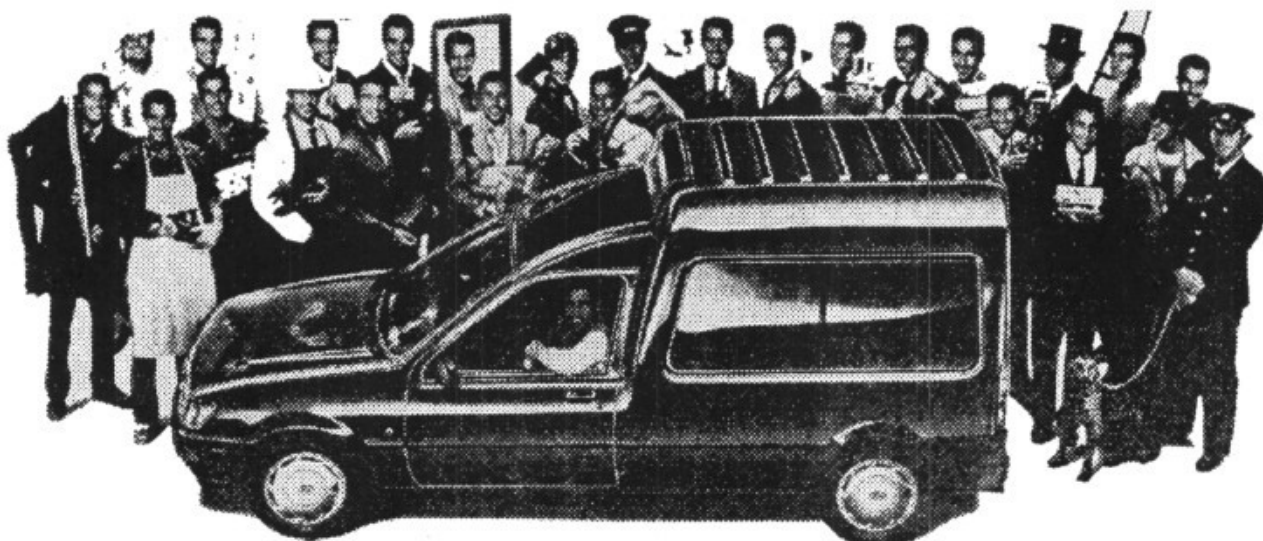

Fred en es pla, neu a sa muntanya.
 Si tens fred, estreny el culet.
 Qui s'arrufa, es fred el se menja, o qui s'arrufa té fred de peus.
 Per la Candelera, el fred si no és davant, és darrera.
 Candelera clara, fred hi ha encara.
 Moltes pluges de gener, mala anyada solen fer.
 Trons de gener, aigo enfora.
 Pes gener, dins la cuina estic be.
 Si no fa fred pes gener, quan n'ha de fer?
 Pes gener, hi perd el metge i hi guanya el fosser.
 Si puta és el gener, més puta és el febrer.
 Aigua de gener umpl les botes i el graner.
 Aigua de gener, tot l'any va bé.
 Per sant Antoni des porquet, a les cinc ja es veu el solet.
 Per San Antoni, gelades i per Sant Llorenç calorades.
 Sant Antoni treu la boira al món.
 Entre sant Antoni i sant Sebastià, més fred que en tot l'any.
 De sant Tomàs a Nadal, una passa de gall.
 Per sant Tomàs, tres dies i no méds.

Miquel Company

TALLERS MORLÁ GAYÁ

Nou Ford Courier.

*Ford us vol oferir un nou producte. Àgil, ràpid i alegre. Econòmic, però inflexible amb el treball dur.
És el Nou Courier,*

El petit Gegant

*Dues versions:
Courier Van (càrrega)
Courier Kombi (passager/càrrega)*

REFLEXIONS QUOTIDIANES

SANITAT

Per bé o per mal, sovint he hagut de fer servir la Seguretat Social. Ja des de petit, he tengut problemes, que m'han duit quatre vegades al quiròfan, amb totes les anàlisis, radiografies i revisions que això implica.

Vos cont tot això perquè no fa gaire temps vaig tenir un problema de salut i he hagut d'emprar un altre cop els serveis que presta la Seguretat Social. Vaig anar al PAC, on m'atengueren ràpidament i em despatxaren tot d'una cap a Urgències. Allà em feren unes quantes proves, em receptaren medicaments i em digueren que anàs a l'especialista amb caràcter d'urgència.

L'especialista em rebé l'endemà i em va enviar a fer-me una anàlisi de sang i una radiografia. Hi havia de tornar en haver-me fet aquestes proves.

Per a les proves vaig anar a Manacor i allà em digueren que les anàlisis de sang me les podien fer l'endemà i la radiografia al cap de quatre dies. Això em va sorprendre molt: sempre que havia necessitat proves d'aquesta casta havia hagut d'anar a Ciutat i no me les havien fetes mai abans de quinze dies. Per a les radiografies havia d'esperar un mes. Bé, el que vull dir és que en aquestes coses (anàlisis, radiografia, ecografies i exploracions d'al-tre tipus) hi ha hagut una millorança extraordinària.

També em va sorprendre, quan vaig anar a l'especialista, la instal·lació de televisors a la sala d'espera. Supòs que ho han fet perquè la millorança a què feia referència abans quan parlava de les exploracions també es veïés externament, i ens acostàssim a la sanitat europea.

Fins aquí tot havia estat una bassa d'oli. Però quan vaig tenir les proves fetes i vaig telefonar per anar a veure l'especialista, me'n vaig dur una sorpresa pel contrast terrible amb l'experiència anterior. Em van dir que el senyor especialista tenia totes les hores de visita plenes fins al gener del 92 i que, per al gener, no em podien donar hora perquè encara no tenien els llibres del 92.

Jo em deman si, en lloc de posar receptors de televisió per veure el *culebrón* de torn, no seria més profitós que els doblers es fessin servir per posar un altre especialista a les diverses zones en què està dividida Mallorca. Crec que els pacients que van a les sales d'espera tenen més ganes que els metges els visiti i els doni remei prest que de veure la televisió.

TRÀNSIT

Per raons d'urgència, un diumenge devers les 18'30 em vaig haver de desplaçar a Ciutat per acompanyar una persona a la policlínica Miramar.

L'odissea va començar a la punta de Son Gual. Quan vàrem haver baixat Xorrigo vàrem entrar dins una retenció (jo en principi em pensava que hi havia hagut un accident, però no, la retenció era per culpa dels cotxes que volien voltar cap a la punta de Son Gual. És ben hora d'arreglar aquest punt negre.

La cosa no acaba aquí. Quan vàrem haver travessat Son Ferriol ens vàrem aficar dins una altra retenció que arribava fins als semàfors de l'entrada de Ciutat. Entre les dues retencions vàrem emprar 30 minuts i, en només 5, dels semàfors a la policlínica. És un gust anar per aquesta autovia que han feta nova.

Si no hi ha, com diuen, doblers per fer una autopista que resoldria aquestes retencions, es podria fer un carril o un pont o el que sigui per als vehicles que han de fer la volta cap a la punta de Son Gual. Per eliminar o fer disminuir la retenció de l'entrada de Ciutat, es podria fer una carretera que des d'Agama enllaçàs amb la via cintura Nord i l'autovia de Llevant. Amb aquesta obra, la retenció desapareixeria o seria molt més petita. Aquesta seria la solució mentre esperam l'autopista.

Francesc Nicolau Català

A LA MEMÒRIA DEL GRAN CORREDOR FRANCISCO ALOMAR

Amb el present glosat donam per finalitzada la sèrie de cançons que glosen la vida i mort del famós ciclista sineuer.

L'autor del glosat és, aquesta vegada, el petrer Joan Riera Roca «Boter», que va fer feina una partida d'anys com a missatge a Son Baró. De la seva obra coneixem *s'Aubó de Son Baró* que publicàrem anteriorment (Vegeu *Mel i Sucre*, 113. Novembre de 1989).

La plegueta de la qual hem transcrit el glosat fou impresa a la impremta Rosselló de Manacor, i no sabem quan fou publicada (no duu la data). Suposam que fou el mateix any del tràgic succés, ja que la popularitat del ciclista no podia passar per malla a la vena glosadora dels nostres poetes populars, tan atents als esdeveniments populars.

Vet aquí, doncs, la versió dels fets, segons la visió particular d'en Joan «Boter»:

Dèu del cel, Dèu de la glòria
a vós me vui invocar
si em voleu donar sa ma
i conservar-me sa memòria
per fer una dedicatòria
a En Francisco Alomar.

Vos suplic a cada qual
que poseu atenció
i darè relació
a tothom en general
de quatre fets principals
de sa mort des corredor.

A l'any vint-i-nou nasquè
de desembre el vint-i tres
i en es néixer ja es conegué
sa carrera que ha de fer
perquè tothom escrit té
es seu destíno quin és.

A vint-i-un anys sortí
fent sa primera carrera
i per esser sa primera
ja no hi va res que dir
es seu valor se sentí
per tota Mallorca entera.

Correguent continuà
per tota Mallorca en redó
va voltar sa nació
i per tot se fe popular
i en parlà de N'Alomar
tots deien que era es millor.

El dos d'agost se'n anà
a Galicia amb valor
amb un coratge millor
que tenia de guanyar
amb so desig de tornar
de sa volta vencedor.

Sa carrera comença
amb bastante d'harmonia
perquè cada qual tenia
esperances de guanyar
però en Francisco Alomar
d'un jonoí se ressentia.

No poguent continuar
correguent de cap manera
va abandonar sa carrera
i s'equipo se retirà
i la mort estava ja
que li corria darrera

I vegent que sa victòria
no porien agafar
ja tornaven regressar
an es seu destinatari
ell va perdre sa memori
d'un esclat que va pegar.

A Orense el traslladaren
ingressant a l'hospital
i medicina pes seu mal
de moment ja li donaren
però es metges ja notaren
que s'esclat era mortal

Es metges fent lo possible
no varen poré lograr
es salvar a n'Alomar
perquè ja era impossible
i va ser un glop molt terrible
per tots es que hi via allà.

Tot d'una varen donar
compte a s'autoritat
que ja mos 'via deixat
i acabava de badaiar
i a l'altre món va passar
per gosar de l'Eternitat.

Sa notici s'escampà
per Orense en instants breus
que es corredor de Sineu
acabava de badaiar
i a les cinc va entregar
n'Alomar l'ànima a Dèu.

Era es dimarts dematí
quan sa notici arribà
que 'via mort n'Alomar
d'un accident que sofrí
i tot Sineu se ressentí
de sa mort des seu paísà.

Altres personalitats
a Orense se transl.ladaren
es mateix dia embarcaren
per rebre es resultat
i que es mort fos transl.ladat
a Mallorca consultaren.

De Orense acompanyat
es fèretre va sortir
a allà el varen despedir
es poble i s'autoritat
i despedien trastornats
es corredor mallorquí.

Quant es fèretre arribà
en sos restos a Barcelona
n'hi havia molts feia estona
que l'esperaven allà
i un sospir gros s'escapà
del cor de cada persona.

I quan entraren el seu cos
a dins la Ciutat comtal
tothom deia en general
Dèu li don un bon repòs
hi havia un sentiment gros
dins el cor de cada qual

Va seguir sa caravana un gran
[acompanyament
hi havia un gran sentiment
dins la ciutat catalana
i a dins l'església de Sancta Anna
el posaren cos present .

A dins l'església el tengueren
de guàrdies custodiat
i un ofici cantat
a n'Alomar li digueren
i despres el s'endugueren
an es moll acompanyat.

A dins es barco el posaren
devers les vuit partí
Barcelona el despedí
i de sentiment ploraven
i a Mallorca l'arribaren
a les vuit des dematí .

Era dematí i ja estava
es moll per tot estibat
hi havia s'autoritat
i es clero que l'esperava
per dur-lo amb creu alçada
en travessar sa ciutat.

Quan veren el "Formentor"
que dins sa badia entrà
el cor des que hi havia allà
sa carregà de tristor
sabent que era portador
des restos de n'Alomar.

I quan varen desembarcar
els restos des corredor
una deixades de tristor
de tothom s'apoderà
ja no hi havia cap cós humà
que pugui resistir-ho.

Es feretre va sortir
des moll ben acompanyat
de tota s'autoritat
i es ciclista mallorquí
cap a Sineu va partir
que era es puesto destinat

Quan foren a sa sortida
de Palma es varen turà
perquè 'vien de turà
a Ciutat sa despedida
i va partir sa comitiva
que l'havia de transportar.

El varen acompanyar
molta de gent de ciutat

i de policia guardat
arribaren n'Alomar
i a s'entrada el van esperar
es clero i s'autoritat

quan veren sa comitiva
que a Sineu va arribar
molta gent que hi havia allà
plorava llàgrima viva
veget que es cotxo venia
amb sos restos de n'Alomar.

Ja no hi ha mercat ni fira
ni cap festa assenyalada
que hi hagi tanta gentada
com a Sineu aquest dia
estic segur de que hi havia
tot Mallorca replegada.

Sa comitiva va entrar
dins es poble de Sineu
i pensant si era un fill seu
tothom 'via de plorar
i resant per n'Alomar
el comenaven a Dèu.

Era un dia de dolor
i Sineu de dol se posar
es comerç varen tancar
per anar a acompanyar-ló
demostrant tenir amor
a en Francisco Alomar .

Per Sineu va ser un dia
de disgust i de plorar
no podien travessar
de tanta gent que hi havia
de tot Mallorca venia
gent per veure n'Alomar.

El dugueren a ca seva
i tot preparat ja estava
i sa mare se destrossava
el seu cor de tanta pena
i el contemplar tal escena
el qui més qui menos plorava

Sa mare desconsolada
an es bubul s'abraçà
no li pogueren llevar
fins que quedà acubada
que pensí qualsevol mare
es dolor que va passar.

Quant va tornar recobrar
que es sentits clars va tenir
diu: ¡Qui mo hagués hagut de dir
quan tu te'n vares anar

que no havies de tornar
perquè anaves a morir!

¡Si mo haguessin predicat
no mo hauricm fet creure
que no te hagués de tornar veure
en no ser aquí dins tancat
aquest glop que tu m'has dat
és amarg i mal de beure!

A ca seva es mort deixaren
on sa mare el contemplà
i sa gent que hi havia allà
a l'esglesia se n'anaren
un ofici li cantaren
perquè pogués descansar .

Quan sa missa va estar acabada
el tornaren a cercar
perquè l'havien de deixar
a sa darrera morada
i tothom amb creu alçada
es fèretre acompanyà.

Tots poreu considerar
si va esser un glop molt sobrat
es fill li havien deixat
i li tornaven llevar
aquí va haver de plorar
el que no havia plorat.

Adios fill del meu cor
pensaré en tú nit i dia
an aquest moment voldria
amb tu porer venir jo
has destrossat el meu cor
i me deixes sense alegria.

Después an es cementeri
anàrem a deixar-lo
aquí s'acabà es dolor
sa riquesa i sa miseri
i també acabà es misteri
que tenguè aquest corredor

Mallorca et recordarà
i seguirà es teu exemple
quan sigues an el gran temple
que allà pugues descansar
jo te don Francisco Alomar
un adió per sempre. E.P.D.

Joan Riera Roca

LA MATANÇA ALS ANYS 40 I 50*

Situada als afores de la vila, concretament a la sortida del poble anant cap a Montuïri. Era propietat de Gabriel i Martí Camps.

No hem trobat constància documental de la seva instal·lació, excepte una comunicació de la Junta Local de Foment Pecuari de Sant Joan que en sessió del 2 de març de 1944 concedia autorització per construir «un *Matadero Industrial destinado a la matanza e industrialización de reses de cerda.*»

Primerament, Gabriel Camps i el seu germà Martí tenien llogada una matança a Santa Maria, on hi anava gent de Sant Joan a fer-hi feina. Però alguns anys després decidiren d'instal·lar-la a Sant Joan. Com hem vist degueren començar a construir-la a la meitat de 1944.

Alejandro Rodríguez de Valcárcel y Nebreda, governador civil de les Balears devers els anys 50, durant una visita que va fer a la Matança de Sant Joan

Els treballadors

L'encarregat de la matança era un cunyat dels propietaris, l'amo en Gaspar Oliver. Hi havia 22 dones i 8 homes que hi treballaven, encara que podia variar d'un any a l'altre.

La majoria de gent que anava a fer feina a la matança era de Sant Joan, excepte un home, que feia de matador de porcs, que era de Santa Maria.

La majoria de les dones que hi anaven a fer feina eren fadrines, encara que n'hi havia algunes de casades; a més a més, cal dir que solien ser joves.

Durant els anys 40 hi hagué un excedent de mà d'obra i una manca de jornals. Aquesta situació va repercutir en una mala situació laboral dels treballadors (salaris baixos, sense assegurança social, etc.), agreujat per la poca preocupació

social demostrada per les autoritats franquistes. Un bon exemple és que, aleshores, hom deia que «Havies de tenir bo per anar-hi a fer-hi feina.»

L'horari de feina era el següent: començaven el matí a les 8 fins i acabaen a les 12. Es tornaven a posar a les 2 i fins a les 7 de l'horabaixa. La temporada de feina no era durant tot l'any, sinó que començaven el primer d'octubre fins al primer d'abril, ja que a l'estiu no es mataven porcs, encara que hi solien anar 4 o 5 dones a cosir-hi budells. Aquestes eren les úniques que treballaven durant tot l'any. Durant els mesos entre l'abril i l'octubre els homes i les dones treballaven en altres activitats, com en els casos dels homes que anaven a jornal al camp, concretament a fer messes o a les batedores de gra. Quant a les dones a més d'anar a fer feina al camp, solien fer feines domèstiques a la casa.

El primer any de feina cobraven més poc, però llavors s'igualava el sou amb els altres treballadors. Per exemple, el primer any de feina una dona cobrava 10 pessetes diàries, sense cap paga extraordinària i sense tenir cap assegurança de cap tipus; i al cap de dos mesos d'haver començat passava a cobrar-ne 11 de diàries; el segon any ja en cobrava 15 de diàries. Es cobrava cada setmana.

Per les festes de Nadal, no es cobrava cap paga extra ni es donaven més doblers, sinó que s'obsequiava els treballadors amb un *aguinaldo*, que consistia en una sobrassada de les de millor qualitat, una llençonissa, un pot de quilo de foie gras, una botella de conyac o de xampany.

La producció i compra dels porcs

L'encarregat de comprar els porcs era Gabriel Camps, que tenia una granja pròpia, amb unes 30 truges, i que arribà a crear una alta selecció de raça de porcs. Fou el primer de Mallorca que va rebre una importació porcina Large-Witte.

També solia comprar els porcs que es feien pel poble i també en compraven a altres mercaders d'altres pobles.

Els porcs que se solien matar eren porcs blancs. Els porcs negres que aleshores es mataven eren molt pocs.

Durant les dècades dels anys quaranta i cinquanta es mataven uns 40 porcs diaris.

L'elaboració dels productes

Segons Joan Jaume Miralles, les instal·lacions de la matança de Sant Joan foren, durant el decenni dels quaranta, les més perfectes i modernes de Mallorca.

El grau de mecanització era elevat, ja que per exemple la sobrassada es trempava i s'omplia amb una màquina, o els pots de foie gras també s'omplien i es tapaven amb una màquina. Els homes es dedicaven sobretot a matar porcs i a les feines més feixugues; en canvi les dones es dedicaven activitats com el triar la sobrassada i el seim, tallar la carn i separar-la o fermar les sobrassades.

Els productes que es feien a la matança eren els següents:

Les sobrassades, que n'hi havia de tres classes: la superior, que era molt bona, una altra d'intermèdia (que no era ni molt grassa ni molt magra) i

la tercera que era la que s'anomenava corrent (que hi posaven més saïm).

De camaiots, que just n'hi havia d'una sola classe, se'n feien un 40 cada dia.

De foie gras, que també just se'n feia d'una classe, se'n venien pots de dues classes: uns de 200 grams i uns altres de quilo.

També feien el que s'anomenava *cabeza de jabalí*, que es feia amb llengua, carn magra, orella i grufa.

Altres productes eren els cuixots de dues classes, amb os i sense, els lloms en conserva i la botifarra.

La venda i comercialització dels productes

A la matança hi havia un lloc de venda a particulars, on es venien els productes que es feien a la matança, que a més a més funcionava com una carnisseria i on els preus eren més barats.

Les carnisseries del poble també venien els productes que s'elaboraven a la matança, però no en venien gaire perquè la gent preferia anar a comprar els productes a la matança.

Es venien productes també a comerciants i carnisseres de la resta de Mallorca, sobretot de Palma, però la gran majoria dels productes s'exportaven cap a la Península a través de Barcelona.

Els productes de menys qualitat, com per exemple les sobrassades anomenades corrents, s'exportaven majoritàriament a Ceuta, Melilla i Tetuan.

A mitjan dècada dels anys 60 i a començaments de la del 70 es produïren alguns canvis importants en aquesta fàbrica, amb una forta reducció dels treballadors i un fort augment de la importació des de Barcelona de la major part de la carn que s'utilitzava per l'elaboració dels productes.

L'any 1990, la fàbrica declarà suspensió de pagaments i tancà definitivament.

Arnau Company

* He d'agrair a la meva padrina, Margalida Bauçà «Arnaveta», que hi treballà anys, les seves valuoses informacions al respecte.

L'herbolari

LES HERBES DE SANT JOAN

Altrament conegudes pels qui volien fardar d'experts, són conegudes científicament com *Ornithogalactups piju-picus*. Sembla que és una herba de la família de les falgueres encara que els experts no acaben de posar-se d'acord, considerant que el seu nom científic significa llet d'aucell. No és d'estranyar la dificultat en què ens hem trobat per aconseguir la imatge que acompanya aquestes ratlles (racons amagats de Son Amagat). És una herba que té arrel, però que

creix torta; té un tronc que no existeix i unes fulles que només ho semblen. I de les flors no en xerram, perquè les té o enrevoltant ses fulles, o aferrades a sota. El tronc és petit i d'un color marró fosc, que pot arribar a fer uns 10 ó 12 metres, però com és molt prim no s'aixeca un pam de terra. Les fulles són en forma de fulla d'espasa, (devers Rússia tenen forma de falç); són llargues, molt llargues i primes. Les flors són molt vistoses, encara

que a causa del seu tamany no les veureu ni per casualitat (com els comptes de l'Ajuntament). Tenen els pètals transparents coberts d'unes escates irisades, molt petites. Un altre fet molt curiós és que les flors poden ser: mascles, femelles. La seva olor és d'una fragància tan esquisida, tan suau, tan inoblidable que el qui pot olorar-les, s'ho ha de fer mirar.

Però el que de veres és important són els fruits, grossos, sucosos, d'un gust entre agre, aspre i dolç, d'una pell negra vellutada, molt gruixada i una llavor arruada i grossa, tant que entre pell i os no té res de popa.

A la nostra terra és coneguda, des de sempre. De totes formes, un estudiós de dimonologia i obstetrícia assegurarà que aquestes són originàries

de Xauxa, país dels xauxans i que les dugueren a Mallorca els moros, més concretament Alf Ben banyut, que a més va ser el qui va difondre les seves propietats, les maneres en què es pot usar, el profit que se'n pot treure i el bé que per l'home representen els seus principis actius, ni molt menys gens previsibles, sobretot, davant els desgavells actuals.

S'empra en infusió contra tot mal d'ànima o de cos, de cap o de cor. S'agafen les voreres de

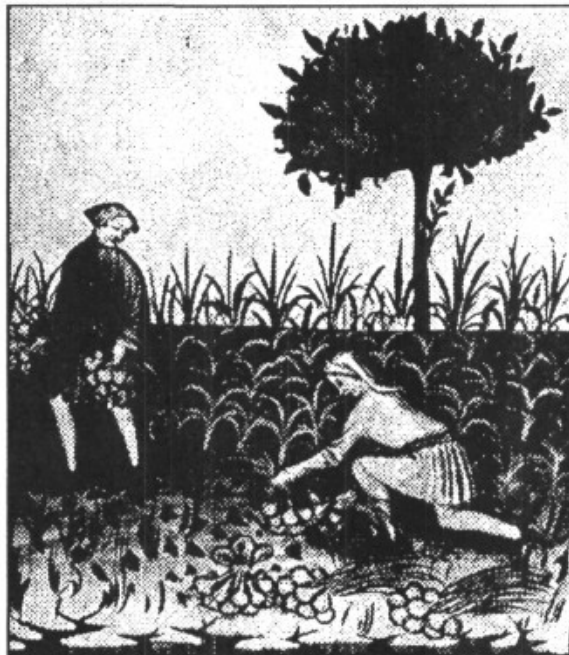
les fulles, primet primet fins a plegar-ne mig quilo. Les posam en maceració, amb "oliverjo", tret de les olives vídues i pinyol primmirat. Hem de tenir en compte que l'hem de fer el primer dia de lluna plena de la primavera, fins el segon dia de lluna nova d'agost, però per prendre'l se l'ha de batre amb aigua ploguda el dia 31 de febrer d'un any bissiest i banyut.

Aquest xarop miraculós és útil contra el baticor, en casos de pèrdues de batlies; en fregues, tonifica els fums que puguen al cap per una adquisició d'alts càrrecs.

Mesclat amb mel i sucre, els polítics santjoaners tenen mals de caps aguts i diarrees pertinents. En petites dosis afavoreix la lactància tant del pare com de la mare. En fi, de tot i més; qui segueix les indicacions abans esmentades, té segons els resultats la solució dels seus desgavells. I tant i tant segurs n'estam, que us convidarem a beure'n i, si mos demostrau que les passes que heu seguit són correctes, bé, i, si no funciona, donau-mos entenent, que vos aixecarem un monument de fulla de moro.

Salut i molts d'anys.

Miquel Company i Guillem Florit

mel i sucre, dolcet dolcet

El Partit Popular té quatre regidors a l'Ajuntament de Sant Joan: els tres que varen entrar dins la llista PP-UM i el Comandant, líder d'Unió Santjoanera. L'única dificultat que varen tenir els regidors del PP per presentar la moció de censura va ser aconseguir el vot d'Arrel. El vot d'Unió Santjoanera ja era seu. Estic segur que el Comandant no ha demanat el parer de la gent que li va fer costat en la seva aventura electoral. La idea de democràcia interna li deu sonar a música celestial: es deu pensar que comanda un regiment i que ell tot sol és qui pot decidir. És ben hora que entengui que els ciutadans no són gent de tropa sotmesa a la jerarquia i que ell no és el seu comandant sinó el seu representant. A qui ha de retre comptes és a la gent de la seva llista i, en definitiva, als seus votants. El que no es pot fer de cap manera és decidir la postura d'Unió Santjoanera a les reunions de l'Executiva del PP.

«BREGA A LA CASA DE LA VILA. HA ACABAT AMB UNA PUNYALADA PER L'ESQUENA»

La Tercera Edat de Sant Joan du les ombres baixes. El seu local de la plaça del Camp sovint està desert. L'Associació de la Tercera Edat pateix d'un mal molt estès: tenen tanta de comandera com poca manya per comandar. Per figurar són els primers però per fer marxar bé les coses van dels darrers. Seguint els mètodes que tan bé domina el seu patró s'han establert torns de feina, guàrdies i imaginàries però no són capaços d'omplir el local ni de tractar tothom igual, sense discriminacions. Segons els dirigents, com era d'esperar, l'únic que fa falta és fer fases i més fases del local. Com sempre, volen començar la casa per la teulada. Han decidit que una residència era imprescindible i estic ben segur que no saben ni quants de vells hi ha (o hi haurà) dins Sant Joan ni quants tendran la necessitat o la voluntat d'anar en una residència.

«LA CADIRA DEL BATLE NO VA TENIR TEMPS DE REFREDAR»

Com és habitual en els canvis de governants, en Joan Bauçà ha decidit donar una treva al nou batle. Són els 100 dies de cortesia. Aquest número, i dos números més, no parlaré del batle. Que no es facin il·lusions els malpensats ni els confiats. En Joan Bauçà no ha canviat i, passat aquest parèntesi de cortesia, tornarà a la càrrega, implacablement, sense gens de por.

«EL BORBÓ NO VA PODER VIGILAR LA GRESCA»

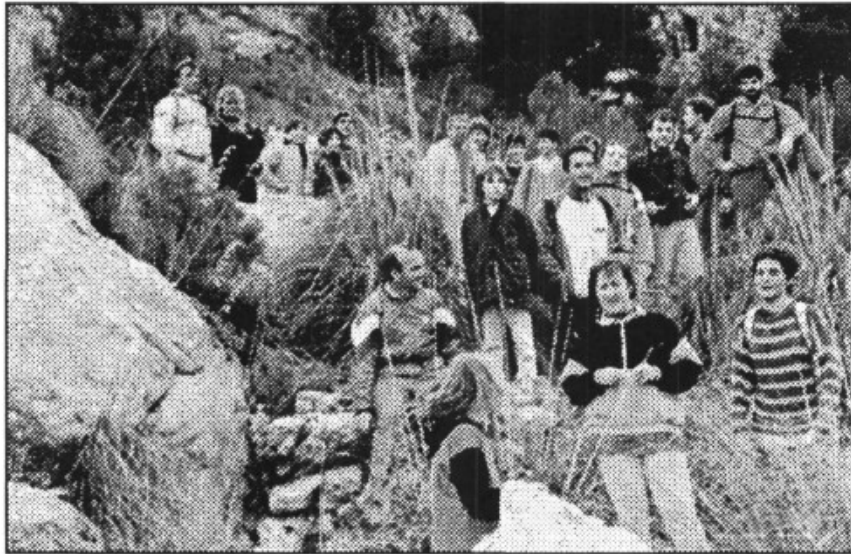
De totes la informació que ha generat la moció de censura, hi ha dos punts que crec que són molt significatius i donen una idea del pelatge de la nova majoria. Per començar, voler fer creure que era iniciativa d'Arrel i que els altres socis s'hi havien afegit més tard. Fins i tot, la presentació formal la va fer el representant d'Arrel. Un altre fet és que la moció es va presentar en castellà, diuen que perquè un dels que hi donaven suport ho va posar com a condició innegociable. És de suposar que als altres els era ben igual en quina llengua es fes. De les coses que es varen dir de la moció de censura, segurament la més encertada és la d'un diari, que la va definir com un "espectacle esperpèntic".

«UNA CAPSA DE TABAC PRESIDEIX LA JURA»

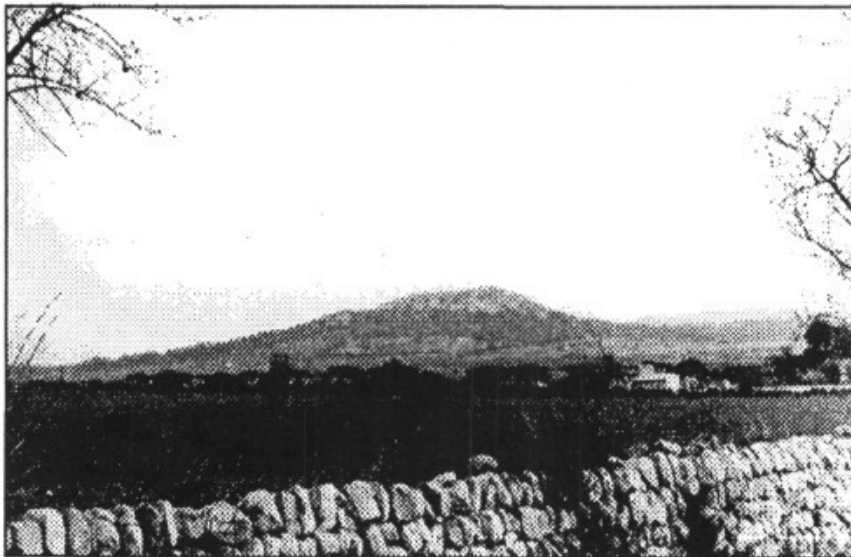
L'altre dia em passejava per la capital de l'illa i em vaig trobar un amic que es guanya les sopes al Govern Balear. Tot content i amb un rialla a la boca em va dir que els consellers havien decidit tenir en compte la proposta del grup Arrel sobre la construcció d'una platja al pla de les veles; i que molt possiblement el pròxim Pla de vies i obres la duria a terme. Jo vaig callar i riure sense dir res més.

Joan Bauçà

EXCURSIÓ:

Els excursionistes posen per la foto de torn

Sant Nofre. Un lloc emblemàtic del nostre terme

que facin falta. Si acabam d'hora i les circumstàncies ho permeten, la festa pot acabar amb una paella a *Sa Torre* per tots els qui si apuntin.

Anàrem a ...

**Baix del PUIG MAJOR
I PENYAL DEL MIGDIA**
(Diumenge 17 de novembre)

Totes les previsions (reco-rreguts, activitats, horari...) es varen complir, i a més a més la trentena d'excursionistes gaudirem d'un temps òptim per aquest tipus d'excursió, llevat que els níguls baixos ens impediren veure el cim del Puig Major.

Volta al PUIG ROIG
(Diumenge 15 de desembre)

Tot anà com una seda. Tothom va dur a terme les activitats que volia fer. El temps estigué tapat i la gent arribà despotonada.

Anirem a ...

PUIG DE SANT NOFRE (256 m)
(Diumenge dia 12 de gener)

El Grup d'excursionistes estrenarem l'any fent el cim de la cota més alta de Sant Joan. Hi anirem per la banda de *Son Baró*, i tornarem per *Son Roig*. L'excursió inclourà una visita turística a les *Coves de Sa Bastida*, i les aturades tècniques i culturals

OCB - Secció Excursionista

P.D.- Davant les nombroses peticions per fer una excursió per un lloc amb molta vegetació, la directiva ha organitzat una passejada (una jornada completa) a la Selva. Com que la selva Amazònica és molt enfora, s'anirà a la del *Mustang*, que és més a prop. Els (i les) qui es vulguin apuntar ho poden fer contactant amb el telèfon 971 526024 (30 línies).

Aquest mes fa...

499 anys que les tribus d'*Es Revellar* i *Es ca tos* es varen ajuntar, com a primera passa per la fundació del poble de Sant Joan. Aquest fet històric va ser commemorat fa uns anys instal·lant una placa a un edifici públic reformat recentment, i diuen que l'any que ve —que en farà 500— serà gros. (28/12/1492)

422 anys que es va formar *benefici simple, perpetu i eclesiàstic* a l'església vella de l'Oratori de Consolació. (22/12/1369)

360 anys el santjoaner Miquel Mayol, molt conegut en el seu temps, va ser executat públicament a la plaça del poble, en compliment d'una sentència que el condemnà a morir penjat a la forca. (15/12/1631)

240 anys que *Fra Lluís Jaume i Vallespir* va rebre el sacrament de la Confirmació (19/12/1751), i 227 que va ser ordenat capellà. (22/12/1764)

207 anys que va morir a Ciutat als 77 anys el santjoaner Guillem Barceló, religiós franciscà molt conegut dins el seu àmbit. (07/12/1774)

80 anys que l'ajuntament de Sant Joan va comprar els terrenys de l'*Escola Graduada*, actualment Casa de Cultura. (28/12/1911)

65 anys que, reunides les representacions de totes les entitats locals a la sacristia antiga, es va decidir la construcció de l'actual *església parroquial* (26/12/1926)

60 anys que va veure la llum el n.1 de la revista santjoanera *La Pandilla*. (05/12/1931)

23 anys que es va inaugurar oficialment el *Tele-Club de Sant Joan*, de mans de l'aleshores Governador Civil D. Victor Hellín Sol. (15/12/1968)

16 anys que la *Coral de Sant Joan* va fer la seva primera actuació pública com a tal. Fou a la Basílica de Sant Francesc de Palma. (21/12/1975)

12 anys que es va constituir, en votació democràtica dins l'església, el primer

Consell Parroquial de Pastoral de Sant Joan. (09/12/1979)

11 anys que es va presentar al socis de la *Cooperativa Agrícola de Sant Joan*, en assemblea general extraordinària, l'avantprojecte del magatzem del carrer de Petra. (02/12/1980)

9 anys que va tenir lloc a Sant Joan una trobada de corals infantils de la part forana, que va acabar en un concert a l'església parroquial. (12/12/1982)

4 anys que va veure la llum el *Mel i Sucre, Monografies* n.1, dedicat a la construcció de l'actual església parroquial, segons notes personals del Rvd. Bartomeu Bauzà i Oliver. (—/12/1987)

1 any que va morir *Guillem Gaià i Nicolau, mestre Masseno*, a 84 anys. La seva mort va significar la desaparició d'un santjoaner molt singular, de biografia quasi llegendària, que va restar fidel tota la vida a les seves idees polítiques, la qual cosa li va costar 30 anys de presó. (08/12/1990)

I hora que els encarregats d'aquesta secció s'han temut que els ha tocat la loteria. Els crits de joia han arribat fins el cel, i han tornat rebotar cap aquí un parell de vegades. Entre moltes altres coses han promès no tornar a fer feina pus mai, de manera que aquesta és la darrera vegada que *Aquest mes fa...* surt a la revista. (28/12/1991)

OCB

SUBSCRIPCIÓ PER UN ANY, 2.500 ptes

Nom: .....
 Cognoms: .....
 Carrer: ..... núm.: .....
 Població: ..... cp: .....
 Banc o Caixa: ..... núm. de compte: .....

Feu arribar aquesta butlleta a qualsevol membre de l'equip de redacció o enviau-la a:
MEL I SUCRE Sant Joan, Bellavista 13

firma

AGENDA - OCTUBRE

Natalicis

Josep Bauçà Ferrer (28-X-1991)

Defuncions

Antonio Fiol Bauzà (05-IX-1909/19-XI-1991)

Noces

Arnau Gayà Rebassa (01-XII-1991)

Apotecaries de guàrdia

Diumenges

Dia 1: Petra
Dia 8: Porreres
Dia 15: Sant Joan
Dia 22: Vilafranca
Dia 29: Ariany

Benzineres

De dia i de nit:

Febrer (Manacor, cra. de Felanitx)

Diumenges:

Viñas (Manacor, cra. d'Artà)
Febrer (Manacor, cra. de Felanitx)
Marratxí (Inca, cra. de Palma)
Estelrich (Can Picafort, cra. d'Artà)
El Molinar (Palma, Ramonell Boix)
Febrer (Sant Joan, cra. de Manacor. *Diumenges matí*)

Festivitats del mes

Dia 9: Immacula Concepció
Dia 13: Santa Llúcia
Dia 25: Nadal
Dia 26: Sant Esteve
Dia 28: Sant Innocents
Dia 31: Sant Silvestre

Esdeveniments del mes

Montuïri: Fira de la Perdiu (1)
Palma: Fira de Nadal i Reis
Palma: Actuacions de l'Orquestra Simfònica (10, 12, 20)
Mallorca: Travessa serra de Tramuntana (6, 7 i 8)
Palma: Baleart (del 5 al 15)
Palma: Festa de l'estendart (31)

Signes del Zodíac

Àries: Que sigui temps de comprar, comprar i més comprar, et deixarà fet pols. Cuide't i descansa.

Taure: Els finals d'any són moments per a la reflexió i per fer balanços. No t'hi entretenguis massa, perquè potser seria pitjor.

Bessons: El desencís dins l'amor tindrà un final feliç. Alerta a la salut: amb el ritme actual tens perill de patir una dolència estomacal.

Cranc: Mirar cap enrera no porta cap enloc; l'objectiu a complir és el de mirar per envant i sense por.

Lleó: La salut és el que realment importa. La vida no són dos dies i la teva salut comença a desbaratar-se. Vigila i alerta als excessos.

Verge: Just tenen un secret: èxit.

Balança: De vegades teniu por de les opinions dels altres i no feis més que confirmar la vostra ambigüitat.

Escorpi: Aquest ha estat un any de confluències, el que vendrà serà un any per confirmar els teus projectes.

Sagitari: Heu estat el signe més determinant de l'any. Però anau en compte que darrere el bon temps sol venir la tempesta.

Capricorn: Per a vosaltres anau en compte amb l'amor. Aquest temps adesiara hivernenc, adesiara gris manifesta situacions depressionàries que poden conduir a conflictes coniugals.

Aquari: Teniu bones perspectives en el camp dels diners; però racionau la butxaca que s'acosten festes.

Peixos: Esser ambiciosos no és bo. Aneu en compte amb els amics, aquells que sempre t'ajudarien en un moment difícil.

Telèfons d'interès

Bombers: 55 00 80
Centre Sanitari: 52 63 11
GESA: 55 41 11
Ajuntament: 52 60 03
Apotecaria: 52 62 52
Consell Insular: 17 35 00
Govern Balear: 46 34 50
Centre Meteorològic: 26 46 10
Guardia Civil: 56 00 27
OCB: 72 32 99
SIAC: 900 321 321
PAC (Vilafranca): 56 05 50

El temps

Pluviometria	G. Company	Cooperativa
Setembre dia 6	3,7	
dia 13	1,6	
dia 15	0,5	
dia 18	0,3	
dia 19	1,8	
dia 20	1,1	
dia 21	1,9	
dia 29	12,8	
dia 30	0,2	

Total novembre 23,9
Total acumulat 658,6

La lluna

Minvant: de dia 1 a dia 6.
Nova: de dia 7 a dia 14.
Creixent: de dia 15 a dia 21.
Plena: de dia 22 a dia 28.
Minvant: de dia 29 a dia 31.

Previsió del temps

El dia 22 entrà l'hivern. El desembre serà un mes fred, però no tant com anys passats. El que sí farà serà molt de vent, en dies de fortes ratxes. Les brusques seran poc abundants, però molt freqüents.

Agenda esportiva. Futbol Tercera Regional:

Sant Joan — Son Cladera (01-XII)
Sant Joan — Constància (15-XII)
Rvto. P. Calvià — Sant Joan (22-XII)
Sant Joan — Andratx (05-I)
Campanet — Sant Joan (12-I)

AUTOS SANT JOAN, C. B.

Ctra. Sant Joan - Vilafranca, s/n. - Tel. 52 60 67
07240 - SANT JOAN (Mallorca)

RENAULT

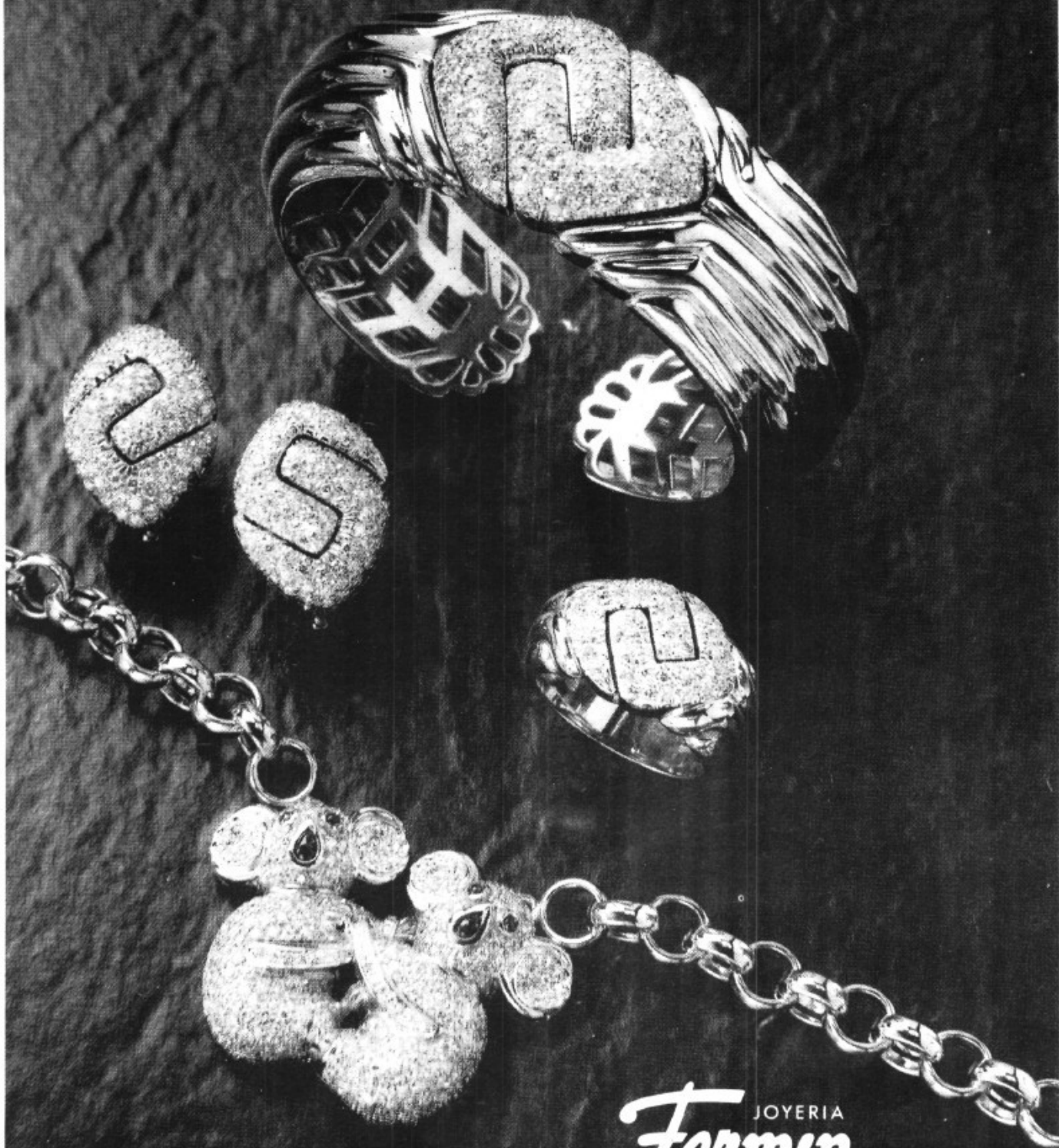
B
Clio
Baccara

Bon Nadal

LES DESEA FELICES FIESTAS
VOS DESITJA BONES FESTES

JOYERIA
Fermin

MANACOR · PORTO CRISTO · CALA MILLOR